

Mokinių patiriami emociniai bei edukaciniai sunkumai ir jų įveika įtraukiojo ugdymo sąlygomis: COVID-19 kontekstas

MOKYKLOS ŽINGSNIAI VISU MOKINIŲ SĖKMEI

Rekomendacijos atlikto tyrimo pagrindu

- Stiprinti savalaikės visuminės pagalbos ugdytiniui koordinavimą ugdymo įstaigose. Pripažįstant, kad mokymosi barjerus gali patirti visi mokiniai, pirmuoju pagalbos lygmeniu traktuoti ugdymo proceso permodeliavimą, taikant lanksčius metodus ir priemones, leidžiančias siekti tų pačių tikslų mokiniui palankiausias būdais; antruoju pagalbos lygmeniu traktuoti specialisto dalyvavimą permodeliuojant ugdymo procesą ir įgalinant mokinį savireguliatyviai dalyvauti bendroje mokymosi patirtyje; trečiuoju pagalbos lygmeniu traktuoti individualią pagalbą, siekiant išugdyti specialius gebėjimus, įveikti mokymosi spragas, lavinti kitus įgūdžius, būtinus dalyvavimui bendroje mokymosi patirtyje.
- Sutelktomis mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, vadovų pastangomis skirtingais būdais kurti gerai aprūpintą, kiekvienam mokiniui prieinamą bebarjerę mokymosi aplinką klasėje, už klasės ir mokyklos ribų. Išmokti atpažinti galimus mokinių mokymosi sunkumus ir juos išprovokuojančius ugdymo proceso organizavimo veiksnius, apmąstyti alternatyvias bendro ugdymo proceso organizavimo galimybes, kurios eliminuotų mokinių mokymosi barjerus. Tai padaryti svarbu planuojant ugdymo procesą, kad mokiniai nepatirtų nesėkmių, mažinančių įsitraukimą, dalyvavimą ir motyvaciją.
- Diegti ir plėtoti pastoliavimo praktikas, kurios būtų efektyviai taikomos ne tik kontaktinio, bet ir nuotolinio ugdymo metu. Pastoliavimo praktikų atsiradimui ir plėtrai būtina didinti mokyklų bendruomenių (administracijos, mokytojų, mokinių ir tėvų) supratimą apie pastoliavimo strategijas, taikomas mokykloje ir namuose, jų daromą poveikį mokinių savireguliatyvaus mokymosi ir bendradarbiavimo, paremiant vieni kitus, įgūdžių stiprinimui. Plėtojant skaitmeninio pastoliavimo praktikas, sudaryti galimybes mokytojams, specialistams ir tėvams įgyti specifinių technologinių ir didaktinių gebėjimų.
- Ugdymo proceso aprūpinimas skaitmeninėmis technologijomis negali būti atskirtas nuo didaktinių priemonių, ugdymo metodų ir būdų. Kurti skaitmeninius įrankius, aplikacijas ir kitus skaitmeninius išteklius, kurie leistų pačiam mokytojui organizuoti, moderuoti bei valdyti ugdymo procesą, kurti ugdymo turinį ir priemones, išvengiant nelanksčiai sumodeliuotų skaitmeninių įrankių apribojimų.
- Planuojant švietimo įstaigų veiklą ir mokinių ugdymą COVID-19 kontekste, būtina atsižvelgti į mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, didesnę pažeidžiamumą ir užtikrinti ugdymosi prieinamumą bei mokinio poreikius atitinkančią pagalbą palankiausiu mokiniui būdu, kai mokyklos ugdymo procesas prisitaiko prie mokinio, o ne atvirkščiai. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiam mokiniui mokantis namuose turėtų būti siekiama, kad vaikas neiškristų iš bendro ugdymosi proceso dėl savo skaitmeninių įgūdžių stokos ar kitų ypatybių. Būtina pripažinti tėvus edukacinės pagalbos teikėjais ir teikti jiems nuolatinę paramą randant būdus, kaip kokybiškai padėti mokiniui, aprūpinti mokinį namuose reikalingais mokymosi ištekliais. Jei tėvai nėra pajėgus suteikti mokiniui visą reikalingą pagalbą, atsižvelgiant į mokinio poreikius, skirti mokytojo padėjėjo, pedagogo arba specialisto pagalbą mokiniui namuose. Pagalbos mokantis organizavimo procesą turėtų koordinuoti dalyko mokytojas, klasės vadovas arba kitas paskirtas asmuo.
- Pripažinti aukštą mokyklos vadovo kompetenciją tuomet, kai jo mokykloje kuriamas emociškai saugus, empatiškas, į visų sėkmę orientuotas ir įtraukiomis vertybėmis grindžiamas mikroklimatas, kuriame girdimas kiekvieno mokinio balsas, atpažįstamos tikrosios nesėkmių priežastys ir veiksmingai šalinami emociniai ir edukaciniai barjerai.